

FAQ

Hello! Welcome to toki pona. Maybe you're new and want to know more about this unknown language. Great! This page will answer your questions.

What is Toki Pona?

It's a small and good minimal language. There are only 14 letters and less than 200 words. The Canadian linguist Sonja Lang created it in 2001. Now there already are thousands of speakers around the world.

Why would I learn Toki Pona?

Maybe you're fascinated by the possibility of describing the world using less than 200 words. Maybe you wish to talk to your friends without other people knowing what you're saying. Maybe you just want to boast of speaking many languages. There are different reasons for different speakers.

How can I learn and where can I use Toki Pona?

There is the official Toki Pona book (The Language of Good) by Sonja Lang and there is her brand new Toki Pona dictionary. There are also many free courses online. Furthermore, there are YouTube videos and Memrise courses.

A very popular and old course was o kama sona e toki pona! A newer and up to date course is lipu sona pona. Toki Pona groups and learning resources are on

our website:

liputenpo.org

If you want to join us, that's great!

ISSN 2752-4639

9 772752 463006

lipu tenpo

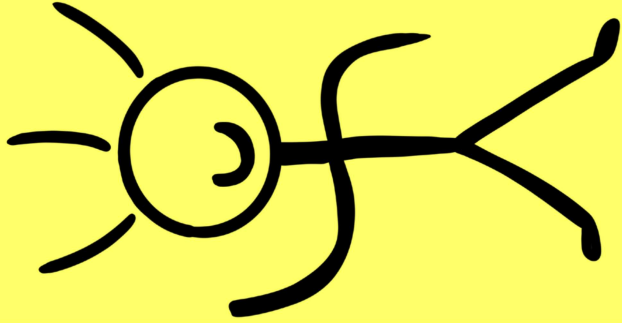

nanpa moku

o kama pona
lon lipu tenpo!
tenpo ni li suli
tawa toki pona
tan ni: tenpo suno
pi toki pona li lon.
toki pona li sike e
suno nanpa mute
wan. ona o pond!

lipu ni la sina ken
kama sona e nasin
pi toki pona lon ilo
sona e lipu musi pi
utala pona. kin la o
lukin e toki pi pali
moku. o musi
kepeken lipu tenpo!

-jan Sonatan

jan pali

jo

2

kulupu

nasin Juniko ala la, nasin UCSUR li lon

3

lipu sin mute pi toki pona

5

sona

tomo tawa

6

anpa pi telo sali

7

sowelii Kapipala

ma

tawa pi poki monsi pi ma Asijja nan-

pa luka tu wan: ma Palata

9

piilin

tenpo sin la, mi lukin e sitelen tawa

“utala mun” (Star Wars)

10

moku

o pali e mulapisu!

pan sawi pi kasi kule

11

toki

waso en soweli

12

ma Masuno

13

musi

seme li mi?

kijjetesantakalu o!

14

alasa nimi: ma Amelika

jan pali

jan Alonola
kije Enki
jan Ke Tami
jan Na
jan Piku
jan Polo
jan Sonatan

jan Alonola
kije Enki
jan Ke Tami
jan Kuwimaku
jan Na
jan Piku

jan Eli
jan Sonatan

jan Alonola
jan Simo
jan Eli
jan Sonatan

jan Peja
jan Alonola

sina wile ala wile pali tawa lipu tenpo?
o tawa lipu liputenpo.org!

lon lipu ni la, sina ken lukin e ma pi mi
mute lon ilo Siko (Discord).

CC-BY-SA 4.0

lawa jo © 2021 tan jan pali pi lipu tenpo
copyright © 2021 by contributors of lipu tenpo

seme li mi?
tan jan Alonola

mi olin e telo a,
mi moku e ona kin,
mi jo e selo a,
ona li pona lukin

mi jo ala e noka,
e linja, e luka,
taso mi ken tawa,
mi seli ala

o moku e mi pona!
seme li mi?

alasa nimi: ma Amelika
tan jan Sonatan

a l e n s i n a m
w e p e l u o l o n t u w u i
i s a k o s a l i o n t u l a n
s o s a m e k a n e e n a p m
j i s i t e s m i p p s n l a e
p k l o i l o m e w i k a a p s
e u a p p l u a m k l a l e i
n p a w a m a p u a e s i t k
e a n n m e s t n m i n o o
s o t o a s e t a a n n u k t
u t s s m i e s s t o i n t t
w p a l a k a w i a s t a e i
e o e k u t k a t e m a l a m
l u l u k a w i k e n a t a u
a t o m i n i k a s t e t k p

o alasa e nimi ma Amelika! ona li lon nasin supasama nimi "Alensina" li lon nasin sinpin sama "Awisi". nimi ma ni li lon poki nimi:

- Atensina / Awisi
- Ekato / Kalalinuna
- Kanata / Katemala
- Kenata / Kosalika
- Kupa / Mesiko
- Mewika / Ontula
- Palakawi / Panama
- Papeto / Pasila
- Pawama / Pelu
- Pemuta / Penesuwela
- Sameka / Sile
- Sinita / Tominika
- Ulukawi

nasin Juniko ala la, nasin UCSUR li lon
tan jan Ke Tami

sina sama mi la, sina wile toki pona kepeken sitelen pona. taso sina wile pana e sitelen pona tan ilo sina tawa ilo ante la, ni li wile e pali. sina wile pana e sitelen pona sina ale lon lipu sitelen. sina ken pana e lipu sin ni tawa ilo ante la, ni li pona tawa ilo ante. nasin sitelen ante la, pali ni li lon ala. nasin sitelen La-sina en nasin sitelen ante mute li wile e sitelen taso e lipu sin ala pi sitelen ale tawa pana. ni li ken ala ken tawa nasin pi sitelen pona? nasin sitelen ante li wile ala e pali mute tan seme?

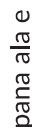
a, tan ni: ilo ale li sona e sitelen mute. ona li sona e sitelen Lasina e sitelen Elena e sitelen Sonko e sitelen Anku e sitelen mute mute. taso sitelen pona li sin. ilo li sona ala e sitelen pona tan sin. ilo li sona e sitelen mute tan nasin Juniko. nasin sona Juniko li pana e sona tawa ilo: sitelen ale la, nampa li lon. nampa pona wan li lon la, ilo li ken pana e sitelen wile wan. a, tan ni la, sitelen pona o lon nasin nampa ni! anu seme... pilin mi la, ona o lon ni. tan nasin ni la, mi ken pana e sitelen pona tawa ilo ale a.

taso tempo ni la, ona li lon ala nasin ni. ken la, ona li ken kama lon nasin ni lon tempo kama. taso mi awen wile pana e sitelen pona. ni la, seme li ken? ken la, mi ken pana e sitelen pona tawa ilo lon kulupu taso pi toki pona. taso mi wile ni la, ilo o sona e nasin pi sitelen pona. mi wile ala pana e lipu sin la, nasin wan pi sitelen pona o lon ilo pi toki pona. nasin mute li lon ilo mute la, mi ken ala sona e nasin pona lon tempo sitelen. tan ni la, nasin sona wan pi sitelen pona o lon.

nasin ni li nasin UCSUR.

nasin UCSUR li sama nasin Juniko, taso kulupu Juniko li lawa e nasin Juniko la, kulupu lawa ni li lawa ala e nasin UCSUR. nampa sitelen pi nasin UCSUR li lon poka pi nasin Juniko. kulupu Juniko li toki e ni: nasin Juniko li lawa ala e nampa ni la, ilo li ken pana e sitelen ante tawa nampa ni. tan ni la, nasin UCSUR li ken pana e sitelen ante tawa nampa ni.

nasin UCSUR li wile e seme? a, tempola, jan li pali e toki sin. toki pali ni la, sitelen sin li ken. taso toki ni li sin la, kulupu pi toki ni li lili la, sitelen sin li tawa ala nampa Juniko. ni la sitelen sin ni li ken tawa nasin UCSUR. jan Lepeka li jan pali pi nasin ni, li pana e sitelen pona tawa ona.

ni la mi ken ala ken pana e sitelen pona tawa ilo ante ale pi toki pona? ken ala. o lukin e ni: a, ni li pana ala e sitelen pi wile mi tan seme? a, ilo li wile sona e nasin pi sitelen ni la, o pana e nasin ilo sitelen tawa ilo. tempo ni la, mi sona e nasin ilo ni: nasin sitelen pu Mono en sitelen seli kiwen en nasin Fairfax en nasin nampa en linja waso en leko¹ lili en sitelen Kotopon en insa pi supa lape en nasin Unifont CSUR en sitelen Antowi. ona ale la sitelen pi nasin nampa li ken kama sitelen pona:

6 K X K O >>> ↓

kulupu pi toki pona la, ilo mute li jo e nasin ilo sitelen ni. taso ilo mute kin li jo ala. kin la, sina ken ala pana e nasin sin

1 "leko" li ken kiwen pi poka luka wan li ken selo pi palisa tu tu

ni tawa ilo luka lili. pana pi nasin sin li ken tawa ilo suli taso. tan ni la mi kulupu o awen alasa e nasin pona tawa sitelen pona. mi o awen pana e nasin pi alasa ni tawa nasin UCSUR. alasa li pini la nasin li kama pona mute li kama awen wawa. tan ni la nasin Juniko li ken moku e sama pi nasin UCSUR li ken pana e sitelen

lipu sin mute pi toki pona

tan jan Ke Tami

sina lukin e lipu tenpo la ken la sina wile lukin e lipu sin pi toki pona. pona la, jan mute li pana e lipu mute pi toki pona. taso sina awen lukin la, sina kama sona e ni: lipu li tan ala jan taso pi toki pona. lipu li tan toki ante kin. jan pi toki pona li ante e lipu tawa toki pona. ni li ken pona. ni li ken pana e lipu mute e lipu wawa e lipu pi musi mute. taso ni li ken ala pana e lipu pi nasin pi toki pona taso. sina wile lukin e lipu pi tan pi toki pona taso la lipu ni mute o lon a!

tan ni la, jan Lakuse li pana e wile pi utala musi sin. utala ni la alasa pi lipu sin li lon. lipu sin ni o tan toki pona taso o tan ala toki ante. lipu ni o lili ala o suli mute ala. nimi ale ale ale ale o lon lipu. tenpo pi alasa musi ni li kama la lipu sin mute li kama a. mute lipu li luka luka tu. suli pi lipu ni li suli lili li suli mute li suli pi mute wawa. mi lukin e lipu. lukin ale mi la ona li pona li toki e ijo musi.

sina wile sona e toki pi ijo nasa wawa ike la o lukin e lipu pi nimi "AAA-mute". ijo ni li wawa mute li ken nasa e jan li kama e toki pona taso tan jan. tan ni la jan li pokie e ijo nasa ni.

pona tawa ilo ante. sina wile e ni la sina wan en sina ale li ken pali e seme tawa sin ni? lon la, nasin ilo nampa li nasa li wile e pali tan lawa li pona ala tawa ale. taso pona la, nasin nampa li suli ala tawa pali pi sitelen pona. sina wile e sin ilo la o awen kepeken sitelen pona. o sitelen pona mute. sitelen pona li mute la jan ilo li wile e sitelen pona lon ilo.

sina wile lukin e akesi suwi la o lukin e lipu pi nimi "akesi li wile lon nena". lipu ni la akesi li tawa li wile e ijo tan nena ma suli. taso ona li ken ala tawa sewi la ona li wile e pona tan soweli ante. suwi la, toki ni li kepeken sitelen pona

sina wile lukin e utala pi kulupu tu la o lukin e lipu suli pi nimi "ale li ale". kulupu tu li kepeken nasin tu pi toki pona la ona tu li utala. taso jan pi kulupu ala li kama wile pini e utala a.

ma Masuno

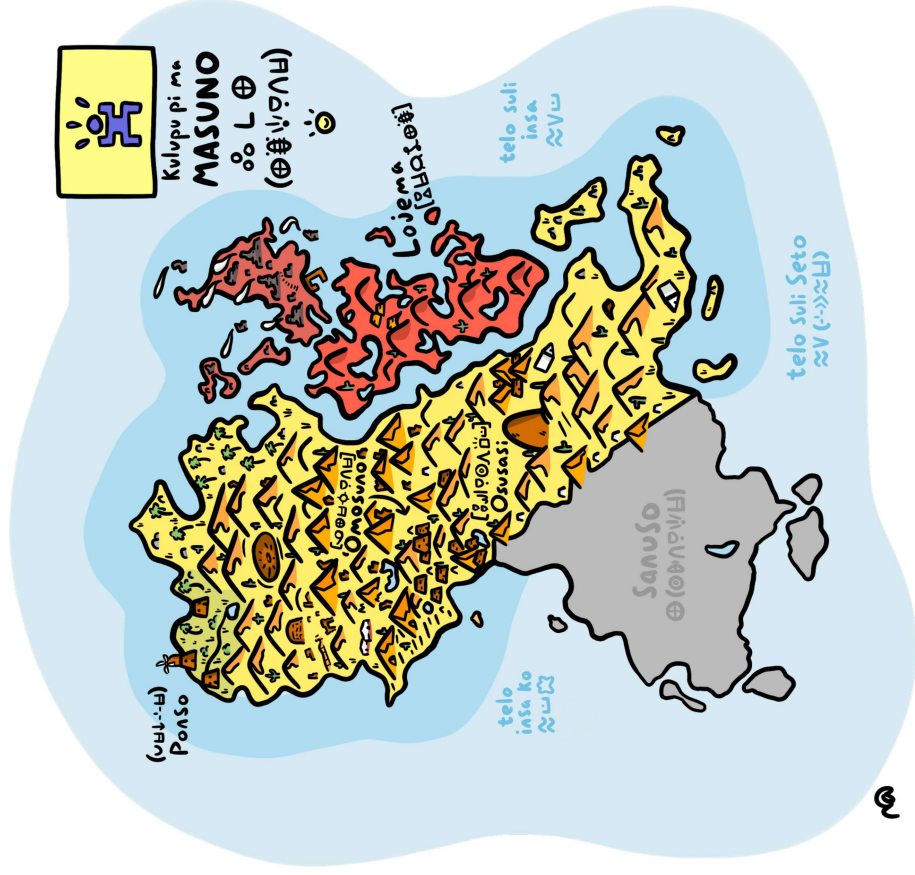
tan jan Na

toki! ma Masuno li ma seli kon suwi! jan Masuno li kepeken taso e toki pona. nasin sewi pi ma Masuno e ni: sewi olin li mama Osusasi. mama Osusasi li sike mama pi kiwen lon ma seli kon. jan Masuno mute li lon in sa mama Osusasi. jan Masuno ante li lon e ma tomo Osomuno e ma tomo Ponso e ma Loje- ma. ma Masuno li suli!

ma tomo Omosuno li tomo mute lon

ma Masuno. jan Omosuno li mani mute li lon e tomo in sa nena. ma Ponso li telo li lete. jan Ponso li alasa kala li lon e tomo ko. ma Lojema li telo ala mute li nena suli. jan Lojema li kiwen sama li wawa mute! taso, jan Lojema li lon nanpa lili. lon poka ma Masuno la ma Sanuso. jan Sanuso li toki pona ala li pali mute. taso, jan Sanuso en jan Masuno li lon pona.

ma Masuno li lon ala. ona li lon taso e in sa lawa mi.

o kepeken e ko wan tawa anpa pi pan suwi. sina o pana e ona lon anpa pi poki seli. o pana e ko anpa, e ko ante tawa ma lete.

insa pi pan suwi la, o pana e ko tawa pali ko, e telo mama lili tawa poki. o wan e ona tu. o wan e telo mama ante, e ko suwi. o seli e ona tu. telo mama li seli la, o weka e ona tan ma seli, o pana e telo ante, e kili lili tan kasi kule. o wan e ona

ale. kin la, o seli e ijo ale ni. o ko e insa walo pi sike walo lon poki ante. ona li ko la, o pana kin.

o kama jo e ko anpa tan ma lete. o pana e ko (tawa insa pi pana suwi) lon sewi ko anpa. o pana e ko ante la lon sewi pi ona ale.

o pana e ko pini tawa ilo seli lon tempo sulii (1h, 175°C).

o moku pona!

toki

waso en soweli

tan jan Alonola

waso li lon tomo soweli. soweli li pali e moku pona. taso soweli li kepeken e supa moku ike tawa waso. supa moku li lipu. waso li ken ala moku tan supa moku ni. ni la, soweli li moku e moku ale. waso li moku e moku ala. waso li pilin ike tan ni, taso ona li toki ike ala. waso li wile e ni: soweli li sona e ni: soweli li ike. waso li toki e ni: "soweli o kama tomo mi. mi wile pana e moku tawa sina". soweli li sona e nasin waso. ona li wile ala kama. taso waso li toki mute la, soweli li kama tomo waso.

soweli li lon tomo waso. waso li pali e moku pona. taso waso li kepeken e supa moku ike tawa soweli. supa moku li linja. waso li ken moku e moku kepeken uta linja ona. taso soweli li jo ala e uta linja, li ken moku ala e moku. ni la, waso li moku e moku ale. soweli li ken lukin taso e moku. pini la, soweli li tawa, li toki: "waso o, sina pona. mi sona e ni tan sina: mi pali e ijo ike. mi o ante e nasin mi."

o sona e ni:

sina wile e ni: jan ante li pona tawa sina la, o pona tawa jan ante.

sina wile musi la o lukin e lipu pi nimi "ilo li wile e soweli". ilo li wile e soweli la ona li alasa e soweli lon tomo ona. taso soweli li lon seme? sina a o pana e nasin pona tawa ilo. sina a o alasa e lipu pona. lipu pona la ilo li ken tawa.

sina wile sona e nasin pona pi jan pona e nasin ike pi jan pona la o tawa lipu pi nimi "jan pi sona mi en jan pona ona". jan wan li awen pana e moku tawa jan pona ona. taso tempo wan la sijelo ona li kama jaki la ona li ken ala pana.

sina wile sona e kama pi wawa nasa la o lukin e lipu pi nimi "jan usawi". jan lili li wile sona e wawa nasa li tawa jan pi sona ni. taso sona ni li nasa mute.

sina wile e toki pi tempo kama la o lukin e lipu pi nimi "jan Posepomamu-ka#52208 o". jan nasa li sona li sona e ale li toki lipu tawa jan ante. jan nasa sona li wile e ijo tan jan ante. jan pi sona ale li kepeken toki pona nasa.

sina wile e toki pi mun ante la o wile e lipu pi nimi "kala pi alasa kala". mun ante la ijo mute li sama ala ma sina. kasi en soweli en jan li lon, taso ona li sama lili lon ijo pi ma sina.

sina wile kute e pilin pi kasi lili e ma pi kasi sulii la o sona e lipu pi nimi "kasi lili li sulii". kasi lili li kama lon li wile kama sulii sama kasi ante. tempo li kama, taso ante li lili.

lipu ante li kepeken sitelen pona. nimi ona li "lipu pi jan Kosi". jan Kosi li kama tawa ma ante li kama kute e jan pi toki pona li kama sona toki pona li kama

sona sitelen pona li kama sona sitelen suwi. ona li pilin pona.

lipu pi nimi "lipu pi soweli Lulu" la, soweli Lulu li olin e ale. ona li toki pi pona pilin tawa soweli ante ale li tawa lon ma. taso soweli wan li wile ala toki tawa soweli Lulu. ike la, kasi sulii li kama anpa lon soweli Lulu.

waso li lon lipu pi nimi "lipu tempo pi waso lili" li toki e tempo ona. jan li nama-ko ike e poka ale la ni li ike tawa waso. jan pi mun ante li kama. jan li pilin sama waso li wile pali.

kijetesantakalu¹ li lon lipu pi nimi "olin kijetesantakalu". tempo open la, ona li wile ala e kijetesantakalu ante, li wile e moku taso. taso moku li pini la ona li wile e kijetesantakalu ante li alasa e kijetesantakalu ante.

lipu pi nimi "ni li nasin" la jan li lon kulupu. kulupu li awen li pali pona. jan pi kulupu ante li ike tawa ona. taso jan pali wan li kama toki tawa jan pi kulupu ante.

sina olin ala olin e nimi "mu"? olin la lipu pi nimi "waso Mumu li mu ala" o pona tawa sina. mu mute li li lipu ni. a, taso mu li pona ala tawa waso Mumu li lon poka ale pi waso Mumu. waso Mumu li wile e toki. ni la ona li alasa e ma toki e ijo toki.

o lukin e lipu ale e ale lipu lon uta.pona.la. ona ale li pona.

1 "kijetesantakalu" li soweli pona

tomo tawa
tan jan Alonola

tomo tawa mute li lon. jan li kepeken ona tawa ijo mute: tawa jan, tawa ijo, tawa esun

tenpo pini mute la, jan li pali esike tawa. kulupu ante mute la, jan li pali e ona lon tenpo sama. tenpo kama la, jan li pana e sike lon poka tomo. ni la, tomo tawa li lon. taso tenpo pini la, jan anu soweli li tawa e tomo tawa.

tenpo kama la, jan li pali e ilo kon. ilo ni li pana e wawa tan kon telo seli. jan li kepeken e ilo kon tawa tomo tawa, taso tomo tawa ni li tawa lon nasin pi linja kiwen taso, lon nasin ante ala.

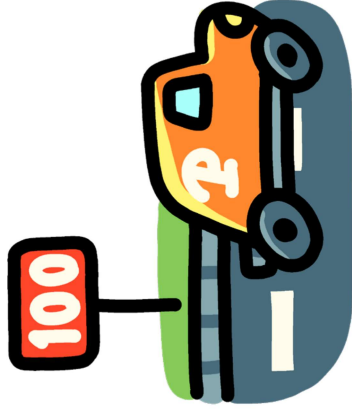
tenpo kama la, jan li kepeken e ilo kon tawa tomo tawa pi nasin linja ala. jan sona mute li kama sona, li kama pali e ijo mute sin tawa tomo tawa. sulii la, tenpo sike pini (1828) la, tomo tawa sulii pi tawa jan li tawa kepeken ilo kon lon nasin ni: tan ma tomo Lonton (Londan) tawa ma tomo Pa (Bath)

tenpo sike kama (1839) la, jan Anteson (Robert Anderson) li pali e tomo tawa sin: ona li kepeken e wawa tan poki wawa.

tenpo kama la, jan li pali e ilo wawa sin (1860, Christian Reithmann), e ilo pi sike tu kepeken ilo kon (1869, Pierre Michaux en Louis-Guillaume Perreux), e ijo ante sin mute. sulii la, jan Pen (Carl Benz, 1886) li pali e tomo tawa pona kepeken ilo pi telo wawa. ilo li seli e telo wawa li kama e wawa tan seli. tenpo sama (1886 & 1887) jan Pen en jan Tanle (Gottlieb Daimler) li kama

jo e lipu lawa tawa tomo tawa ona. lipu lawa li toki e ni: jan ni li pali e ijo sin ni, jan pali li lawa e ni: jan ante li ken ala ken pali e ijo sin. ken la, jan ante o pana e mani.

tomo tawa mute pi poki wawa en tomo tawa mute pi telo wawa li kama lon. jan Senasi (Jenatzy, 1899) li pali e tomo tawa. ona li tawa pi wawa mute (100km/h) kepeken tomo tawa ni.

ma Mewika la, jan Po (Henry Ford) en jan ante li pali e tomo tawa. ma ale la, kulupu esun mute li kama lon. ma Mewika la, kulupu esun Kenewa Moto (General Motors) li kama lon (1908). kulupu li pali e tomo tawa lili, e tomo tawa sulii, e tomo tawa pi mani mute, e tomo tawa pi mani lili.

jan li kepeken e tomo tawa tawa pali kili, tawa pali kasi. ma mute la, kulupu lawa li pali e lawa tawa tomo tawa. sina o jo e lipu lawa pi tomo tawa. kin la, lawa sin ni li lon: sina ken ala tawa sulii mute kepeken tomo tawa.

tomo tawa pi poki wawa li kama mute

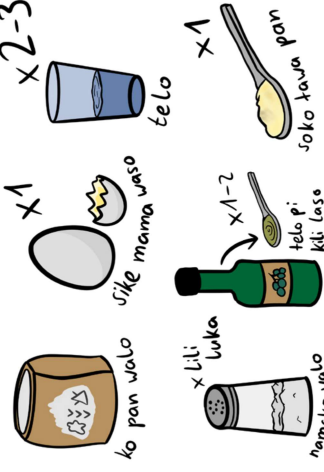
o pali e mulapisu!
tan kije Enki

toki! sina wile ala wile moku e mulapisu? toki Italiya la, ona li "Pizza". mi kin li wile! o open.

nampa wan la, sina wile pali e pan. o kama jo e ko pan walo, e namako walo, e poki telo tu, e sike mama waso wan, e telo pi kili laso, e soko² tawa pan.

o wan e ale. ni li wile ala weka tan luka sina la, o awen pana e ko pan walo. ale li pona la, o pana e ko ni tawa poki. o pana e len lon sewi ona.

- 1 "mulapisu" li pan lipu loje pi ma Italiya
- 2 "soko" li kasi ala, li soweli ala, li ante

o awen e tenpo Ola (hour) wan.

tenpo li pini la, o lipu e sike ni. o pana e ko pi kili loje. sina ken pana e kili anu soweli anu moku ante a. sina pini pana e moku lili la o seli e ona. ijo lili li lon ona la sina wile ala awen e tenpo mute. taso, mute li lon ona la, sina wile awen a!

ijo tawa insa pi pan suwi:

telo mama 750ml
ko tawa pali pan (poki tu)
kili lili tan kasi kule 200g
ko suwi 60g
insa walo wan pi sike waso

selo pi pan suwi la, o pana e selo lili pi kili jelo, e ko pan, e ko suwi tawa poki. o wan e ona. o seli e ko pi telo mama. ko pi telo mama li telo la, ale li pona. o pana e telo tan ko pi telo mama, e insa jelo pi sike waso tawa poki. o wan e ona ale kepeken luka sina. sina pini la, o tu e ko.

pan suwi pi kasi kule
tan jan Alonola

pan suwi pi kasi kule li jo e kili lili pi kasi kule. kili lili ni li moku pona. tenpo pini la, tenpo mute la, mama mama mi li pali e pan suwi ni. o pali e ona lon poka mi!

ijo tawa selo pi pan suwi:

ko pi telo mama 150g
insa jelo wan pi sike waso
ko pan 250g
ko suwi 150g
selo lili pi kili jelo

tomo pi nasin sewi Puta pi ma Sonko. tempo pi open suno kama la mi tawa tomo pi nasin sewi Puta Makapaliniwana (Mahaparinirvana). lon ni la jan Puta li moli lon anpa pi kasi suli Sali (Sal) li tawa ma sewi Nipana (Nibbana/Nirvana).

pilin

tempo sin la, mi lukin e sitelen tawa "utala mun" (Star Wars)

tan jan Alonola

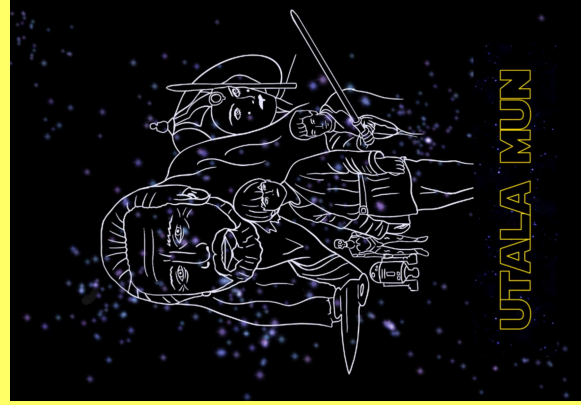
utala mun li kulupu pi sitelen tawa. suli la, kulupu tu wan pi sitelen tawa tu wan li lon. tempo open la, jan Sose Luka (George Lucas) li pali e kulupu sitelen tawa pi nampa tu (nampa wan ala!). tempo kama la, ona li pali e kulupu sitelen tawa pi nampa wan. pini la, kulupu sitelen tawa pi nampa tu wan li kama lon. taso, sitelen tawa suli ante en sitelen tawa lili ante li lon kin.

utala mun la, jan pona en jan ike li lon. jan pona la, jan pi wawa mute li lon. nimi ona li jan Jesi (Jedi). jan ike la, jan pi wawa mute li lon kin. nimi ona li jan Si (Sith). sitelen tawa ale la, jan pona en jan ike li utala. utala ala la, ijo ante li lon: olin en ilo sin en jan pi ma ante en soweli (suwi) pi ma ante li lon.

tempo pini lili la, mi lukin sin e sitelen tawa utala mun. pilin mi li wan ala. luka wan la, mi pilin pona tan ni: utala mun li jo e nasin pona. jan pona en jan ike li pona. jan li jan sona. pilin pona

tempo nampa tu wan la mi tawa ma tomo Kawitelapa (Hyderabad). mi tawa tomo sona suli pi ma tomo ni tawa toki kulupu sona. ma tomo ni li jo e kon pi nasin sewi Isilan. lon la ma tomo ni la jan mute pi nasin sewi Isilan en tomo mute pi nasin sewi Isilan li lon.

mi lukin e ijo pi nampa lili mute lon ma Palata, taso ale li pona mute tawa mi. mi ken, la mi wile tawa sin a!

mute pi tempo pini li lon. luka ante la, mi pilin ike tan ni: sitelen li ike. jan mute li nasa, li pali e ijo nasa. mi sona ala e ni: mi pilin pona taso tan tempo pini anu seme?

mi pilin e ni: pilin ala pi tempo pini la, utala mun li kulupu pona pi sitelen taso. taso ona li kulupu pi pona mute ala pi sitelen tawa. ni la, mi toki tawa sina: utala mun li pona ala pona tawa sina?

lili. taso tomo tawa pi telo wawa li kama mute. ma mute li pali e nasin pona tawa tomo tawa, li pali kin e nasin pi tomo tawa taso. tomo tawa li kama wawa, li kama pona, li kama pakala pi lili taso, taso pakala la, ona li kepeken e telo wawa ike. ona li pana e kon ike.

tempo ni la, tomo tawa li ken kepeken telo ante (pi kon ike ala), li ken kepeken

anpa pi telo suli

tan jan Piku

mi jan sona. mi wile sona e nasin tawa pi ko kiwen lon telo suli. nena li pakala la ko kiwen li kama anpa lon in sa telo suli. nasin seme la ko kiwen li tawa? tawa anpa pi ko kiwen li ken ala ken pakala e ma tomo lon poka telo? mi wile sona e ni. ni li ike tan ni: ko kiwen li lon anpa mute li lon in sa pi telo suli a. tan ni la mi ken ala lukin e ko ni. jan sona ante en mi li lon in sa tomo tawa

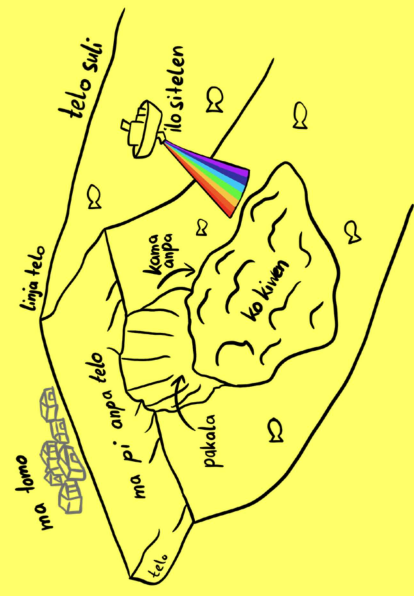
telo li lon in sa telo suli Alansi (Atlantic Ocean). mi kepeken e ilo kalama tan ni: mi wile sitelen e ma anpa telo. ilo li pana e sitelen pi pona lukin. sitelen ma li jo e kule mute: ma sewi li loje, ma anpa li laso. kepeken sitelen la mi ken lukin e sijelo ko pi kama anpa. ko kiwen mute li lon! ni li pona. taso ni li pini ala. mi wile lukin e ko kiwen. mi kepeken e ilo pi pakala kiwen li kama jo e kiwen tan anpa pi telo suli. ilo pakala kiwen li linja lukin li suli mute. mi kama jo e

en poki wawa (pi kon ike ala), kulupu esun mute pi tomo tawa li lon. suli la, kulupu ni li lon: Volkswagen, Toyota, Mercedes-Benz, General Motors, Ford, Honda, Nissan, Hyundai

o tawa pona kepeken tomo tawa!

palisa kiwen. palisa ni li jo e pakala lon in sa kiwen. tawa ma anu tawa anpa ko li pali e pakala ni? mi lukin e kiwen lon anpa e sijelo pi ko kama anpa. in sa kiwen ni la pakala li lon ala! pini la mi sona e ni: ko kiwen li kama anpa li pakala e ona. ni li ike tan ni: pakala tu ken kama. ken la tempo kama la sijelo pi ko kiwen li kama anpa mute. ni li ken pali e mon-suta¹ telo li ken pakala e ma tomo lon poka telo. mi sitelen e ni lon lipu sona. pini la jan li sona e ike pi anpa pi telo suli.

1 "monsuta" li ike, li pakala e jan

soweli Kapipala

tan jan Alonola

kulupu pi ilo sona la, jan ale li toki e ni: soweli Kapipala li suwi a. sitelen musi en sitelen tawa musi mute li lon. tan seme? o lukin e soweli Kapipala lon poka mi!

nimi sin la, soweli Kapipala li misa suli. misa li soweli lili, li moku e ijo mute kepeken kiwen uta suli ona. kulupu misa la, soweli Kapipala li suli a.

soweli Kapipala li jo e kiwen uta suli. ona li ken moku pona kepeken kiwen uta ona. sijelo pi soweli Kapipala li sike mute. sijelo ona li suli mute, li sama jan lili. taso noka ona li suli ala. nena en oko en sike kute li sewi muta tan ni: soweli li ken tawa telo, li ken moku e kon, li ken lukin lon tenpo sama. len ona li loje jelo, li kiwen.

soweli Kapipala li lon ma Amelika seli. soweli Kapipala li lon poka telo tan ni: telo li pona mute tawa soweli Kapipala. ma li seli la, ona li tawa telo. ike li lon la, ona li tawa

telo. taso tenpo pimeja la, ona li tawa ma kasi, li lape.

soweli Kapipala li lon kulupu mama. soweli Kapipala li ken jo e kulupu suli pi mama ala. tenpo telo la, ona li moku mute, li kama jo e wawa. tenpo seli la, ona li tawa poka telo. tenpo ni la, moku lili li lon. namako la, soweli Kapipala li pona tawa soweli ante mute.

soweli Kapipala li moku e ijo mute. ma pi jan ala la, ona li moku e kasi linja. ma kasi jan la, ona li moku e kili. sijelo ona li nasa: ona li (ken) moku e jaki ona.

soweli Kapipala mute li lon. ona li suwi ala suwi tawa sina?

ma tomo ni la tomo tawa li mute ike. tan ni la kon li jaki mute. suli la ma Palata li ma pi nasin sewi mute. nasin sewi lawa pi ma Palata li tu tu: ona li nasin sewi Intu li nasin sewi Siki (Sikh) li nasin sewi Sawin (Jain) li nasin sewi Puta. nasin sewi ni li jo e ijo sama mute. pana lukin la ona ale li pilin e ni: jan li moli, la jan li kama lon sin. ale ni li sama poki. mi ale li kama lon sin lon

tawa pi poki monsi pi ma Asija nanpa luka tu wan:

ma Palata

tan jan Palo

ma Palata li ma pi musi mute li ma pi ante mute. ona la jan pi mani mute li lon. jan mute pi mani ala kin li lon. ona li jo e tomo epiku¹ pi tenpo pini, taso ona li jo e ma tomo mute pi jan mute mute.

1 "epiku" li sama "pona mute"

tenpo mute lon ma ni. ona li ike. mi ale o pali wawa tawa ni: mi ale o weka tan sike pi lon sin ni (samsara). jan li kama jo e suno insa, la ona li pini lon sin li kama wan lon ale ni. ni li nasin sewi majuna² pi ma Palata, taso jan mute pi nasin sewi isilan kin li lon.

mi tawa ma Palata lon tenpo tu wan. tenpo nanpa wan la mi tawa ma tomo Potakaja (Bodhgaya). ma tomo lili: ni li lon ma Palata pi nasin lete. ona li ma pi suno insa pi jan Puta, taso lon tenpo pi jan Puta la nimi pi ma ni li Uluwela (Uruwela). tawa mi la ma tomo ni li epiku a. tomo mute pi nasin sewi Puta tan ma mute pi nasin sewi Puta li lon. taso tomo suli nanpa wan li tomo pi nasin sewi Puta Makaposi (Mahabodhi). lon poka pi tomo ni la kasi suli sewi Posi (Bodhi) li lon. tenpo pini pi suli mute mute la lon anpa pi kasi suli ni la jan Sitata li kama jan Puta. ona li tawa noka lon tenpo mute lon ma Palata pi nasin lete. ona li pali e pali mute pi nasin sewi. tenpo suno wan la ona li pini lon ma Potakaja li anpa monsi lon anpa pi kasi suli Posi. ona li weka e toki insa li alasa insa ona lon tenpo suli, la ona li kama jo e suno insa. tenpo kama la ona li kama ala lon sin.

mi awen lon tenpo esun wan lon ma tomo Potakaja. mi lukin e ijo mute pi nasin sewi Puta. mi pali e pali weka pi toki insa lon anpa pi kasi suli Posi. mi tawa noka mute lon insa pi ma tomo. mi sike noka mute e tomo Makaposi. mi tawa noka mute kin pi weka pi ma tomo. mi moku e moku pona pi ma Palata. ale li pona tawa mi, mi pilin pona mute a!

tenpo nanpa tu la mi tawa ma tomo Walanasi (Varanasi). ma tomo ni li majuna, li pona mute li ma pi sewi mute lon ma Palata. ona li lon poka pi nasin telo Kanshi (Ganges), nasin telo pi suli nanpa wan pi ma Palata. lon insa pi nasin telo ni la jan li telo e sama tan ni: telo ni li sewi. jan moli li kama seli lon poka pi nasin telo ni. kama la jan li pana e ko seli ona lon nasin telo ni.

weka ala pi ma tomo Walanasi la ma tomo lili Sana (Sarnath) li lon. mi tawa ma tomo ni kin, mi awen lon ma tomo ni lon tenpo suno tu. ma tomo Sana li suli tan ni: jan Puta li open pana e sona pi nasin sewi sin ona lon ma ni. lon ni la jan ken lukin e nena suli pi nasin sewi Puta Tame (Dhamek Stupa).

kama la mi tawa ma tomo lili lili Kusinala (Kushinagar) kepeken tomo tawa esun. ona li weka mute tan ma tomo Walanasi. mi open e tawa lon tenpo pi open suno, mi pini e tawa lon tenpo pimeja. ma tomo Kusinala li suli tan ni: jan Puta li moli lon ni. ma tomo Kusinala la mi lape lon tenpo pimeja wan taso lon

2 "majuna" li sama "sin ala"